

พระราช
พงศาวดาร

มาจากคำว่า **พระราช + พงศาวดาร**

หมายถึง **เรื่องราวทางประวัติศาสตร์**
เกี่ยวกับประเทศชาติหรือกษัตริย์

โคลงภาพ พระราชพงศาวดาร

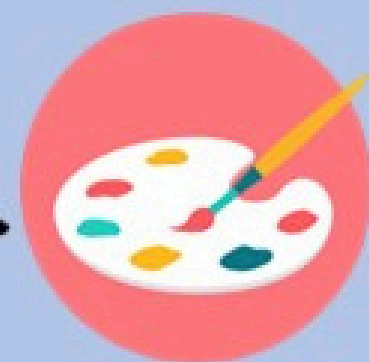

คุณครูกัณฐิมา แสงโพธิ์

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
รัชกาลที่ ๕ ทรงเลือกสรรเรื่องในพระราชพงศาวดาร

ความเป็นมา

รัชกาลที่ ๕ ทรงให้ช่างเขียนที่มีฝีมือเขียนรูปภาพ
และให้มีโคลงบอกเรื่องพระราชพงศาวดารตรงที่
เขียนรูปภาพติดประจำไว้ทุกกรอบ

รูปขนาดใหญ่มีจำนวนโคลงรูปละ ๖ บท
รูปขนาดกลางและขนาดเล็กมีจำนวนโคลงรูปละ ๕ บท
มีรูปภาพทั้งหมด ๙๒ ภาพ
โคลงที่แต่งมีจำนวนทั้งหมด ๓๗๖ บท

โคลงประกอบภาพที่ 10 ภาพพระสุริโยทัยขาดคอช้าง
แผ่นดินสมเด็จพระนารายณ์มหาราช

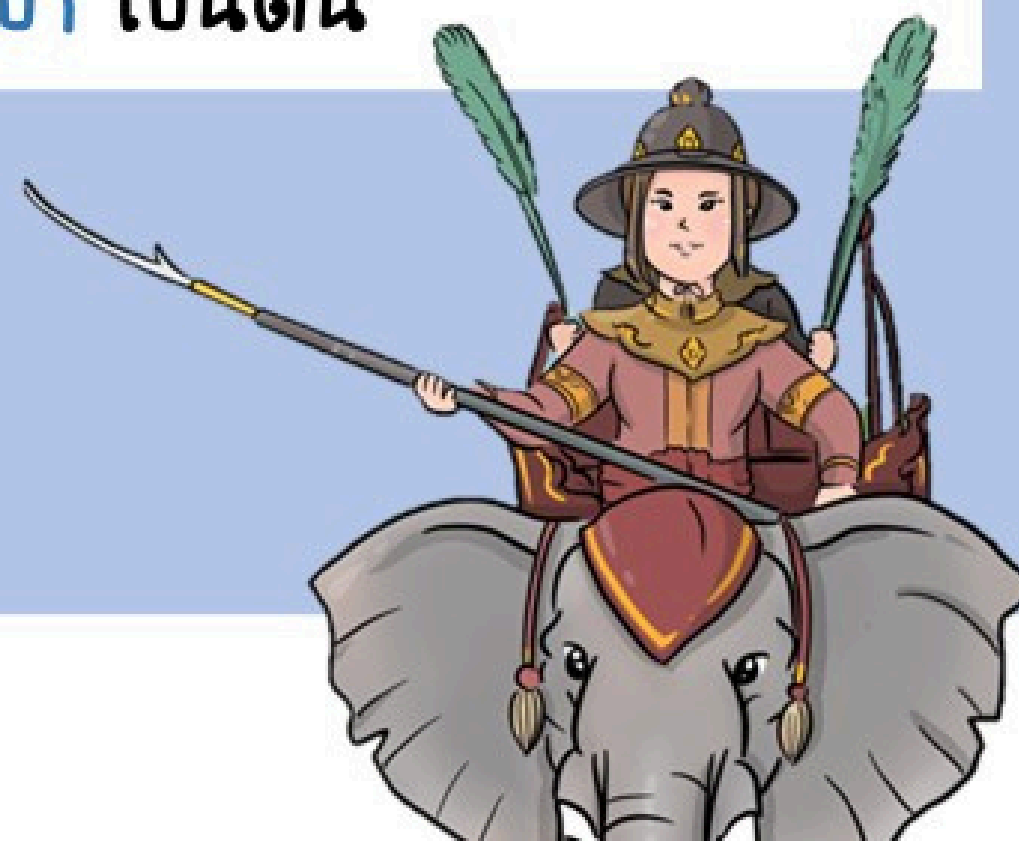

ผู้แต่ง

พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว
เป็นพระมหากษัตริย์รัชกาลที่ ๕ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

งานพระราชนิพนธ์ของพระองค์มีทั้งร้อยแก้วและร้อยกรอง
เช่น พระราชนิธิสิบสองเดือน, ไกลบ้าน, โคลงสุภาชีวิต,
กาพย์เห่เรือ, บทละครเรื่องเงาะป่า เป็นต้น

ภาพพระสุริโยทัยขนาดคอช้าง
ฝีมือช่างของ
สมเด็จพระเจ้าบรมวงศ์เธอ
เจ้าฟ้ากรมพระยานริศรานุวัตติวงศ์

ลักษณะคำประพันธ์

โคลงภาพพระราชพงศาวดารแต่งด้วย
คำประพันธ์ประเภทโคลงสี่สุภาพ

๑ บท มี ๘ บาท
บังคับเอก ๗ โท ๘

คำเอก มีนลักสังเกตดังนี้

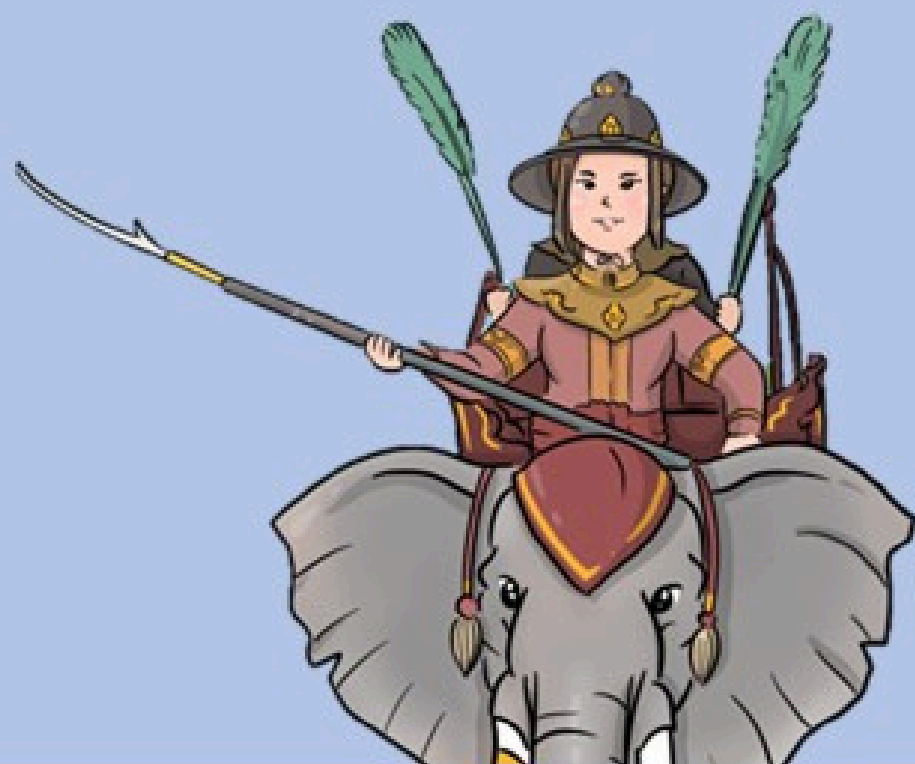
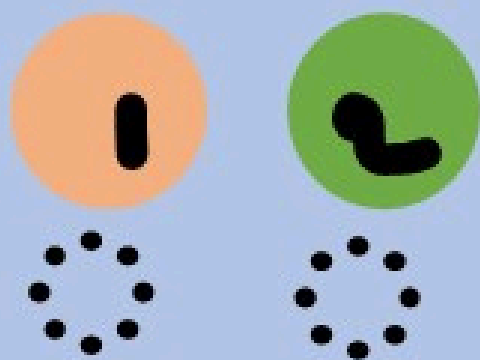
- คำทุกคำที่ใช้วรรณยุกต์เอก
- คำตายใช้แทนคำเอกได้
- คำเอกโทษ คือคำที่ปกติเขียน
รูปวรรณยุกต์โท แต่มาแปลงเป็นรูปเอก
เช่น ไช้ - ไค้

คำโท มีนลักสังเกตดังนี้

- คำทุกคำที่ใช้วรรณยุกต์โท
- คำโทโทษคือคำที่ตามปกติ
เขียนรูปวรรณยุกต์เอกแต่มาแปลงเป็นรูป
โท เช่น ช่วย-ฉั่วย , เล่น-เหล้น

โคลงแม่บท

เสียงลือเสียงเล่าอ้าง

อันใด (พี่เอ๋ย)

เสียงข่อมขอยศใคร

ท้าวหล้า

สองเขือพี่หลับไหล

ลี้มตื่น ฤพี่

สองพี่คิดเองอ้า

อย่าได้ถามเพื่อ

โคลงภาพ พระราชพงศาวดาร

คุณครูกัณฐิมา แสงโพธิ์

ตอน พระสุริโยทัยขาดคอช้าง

พระเจ้าบุเรงนองกษัตริย์พม่า
ขกกองทัพมาตีกรุงศรีอยุธยา

คุณครูกัณฐิมา แสงโพธิ์

สมเด็จพระมหาจักรพรรดิ
จึงนำกำลังพลออกตั้งค่ายเตรียม
รับศึกและดูกำลังฝ่ายตรงข้าม

คุณครูกัณฐิมา แสงโพธิ์

สมเด็จพระสุริโยทัย พระมเหสีของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชได้เข้าร่วมศึกได้ครั้งนี้ด้วยความกล้าหาญ

คุณครูกัญจิมา แสงโพธิ์

พระเจ้าแปรแม่ทัพหน้าพม่าได้ชนช้างกับ
พระมหาจักรพรรดิ แต่ช้างของพระมหาจักรพรรดิ
เสียทีเพื่องพล้ำให้กับช้างพระเจ้าแปร ทำให้
พระเจ้าแปรรีบไล่ช้างตาม

สมเด็จพระสุริโยทัยเกรงว่าพระสวามีจะสิ้นพระชนม์
จึงได้ไสช้างเข้าขวางพระเจ้าแปรและสู้กับพระเจ้าแปรแทน

คุณครูกัญจิวมา แสงโพธิ์

พระเจ้าแปรได้อោง้าวฟันสมเด็จพระสุริโยทัย
ขาดสะพายแล่งสิ้นพระชนม์บนคอช้าง

คุณครูกัณฐิมา แสงโพธิ์

กองทัพ บุเรงนองนามราชาเจ้า

พม่า ยกพยุหแสนยา
มอญมา^นประมวลมา
ถึงอยุธยาแล้ว

กรุงศรีอยุธยา

มอญ ในที่นี้หมายถึงพม่า

จอมรา มัญเชย

ยิ่งเกล้า กล้าหาญ

สามสิบ หมื่นแซ

หยุดไถลันครา

แปล พระเจ้าบุเรงนองกษัตริย์พม่า ยกกองทัพทหาร
ประมาณ ๓ แสนคน มาตีกรุงศรีอยุธยา

พระเจ้าแผ่นดิน

พระมหาจักรพรรดิ

ภูวดล สยามเซบ

วางค่ายรายรับ

เพียบหน้า

ดำริจักใคร่

แรงศึก → ดูกำลังข้าศึก

ยก นักรท ทพกล้า

ออกตั้งกลาง สมร → การรบ สงคราม

หม่ พวก

แปล สมเด็จพระมหาจักรพรรดิ พระเจ้าแผ่นดินสยาม
จึงนำกำลังพลออกตั้งค่ายเตรียมรับศึกและดูกำลังฝ่ายตรงข้าม
แล้วนำกำลังพลออกมากลางสนามรบ

แปล สมเด็จพระสุริโยทัย พระมเหสีของสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ได้แต่ง
 องค์กรเครื่องเยี่ยงชาย เป็นชุดออกศึกเฉกเช่นมหาราช แล้วทรงช่างเข้า
 ร่วมรบ

กงทัพพม่าแต่มีการเกณฑ์มอญซึ่งอยู่ภายใต้การปกครองมาเป็นไพร่พล

แปล กงทัพหน้าของทั้งสองฝ่ายต่อสู้กัน ช่างทรงของพระเจ้าแปร
 ได้ชนช่างกับพระมณาจักรพรวดี พระมณาจักรพรวดีเสียที่เพี้ยมยงพม่า
 พระเจ้าแปร

มี นงคราญองค์เอกแก้ว
มานมนัสกัตเวทีกัตถุญญ์คุณ
เกรงพระราชสามมี
ขับคเชนทรเช่นคำ
ช้าง

กระษัตริย์
ยิ่งล้ำ
มลายพระ ชนม์เฮย
สะอึกสูดสกร
ข้าศึก

แปล สมเด็จพระสุริโยทัยเกรงว่าพระสวามีจะสิ้นพระชนม์ จึงได้ไสช้าง
เข้าขวางพระเจ้าแปรและสู้กับพระเจ้าแปรแทน

พระเจ้าแปร

ผ่า ทำไม้แตก

ขุนมอญร้อนง้าวฟาด

ขาดแล่งตราบอระ

โอรสรีบกันพระ

สูญชีพไปสูญสิ้น

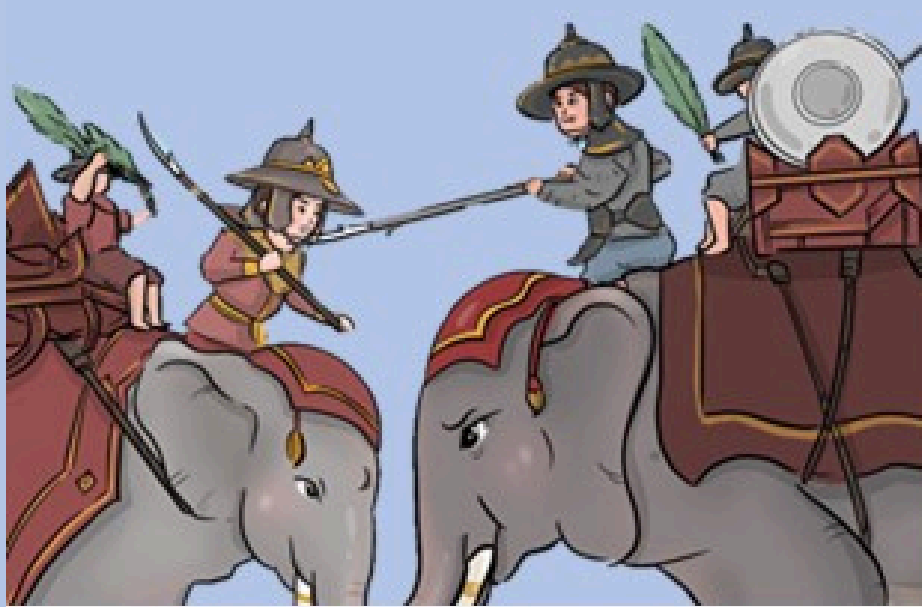
ฉาดฉะ

นรุตดิน

ร่วง ล้ม

ศพสู่ นครแเฮ

พจันผู้สรรเสริญ

แปล พระเจ้าแปรได้เอาง้าวฟันสมเด็จพระสุริโยทัยขาดสะพายแล่ง
สิ้นพระชนม์บนคอช้าง สองพระโอรสคือพระรามศวรและพระมรินทร์
ได้กันพระศพแล้วนำเข้าสู่พระนคร สมเด็จพระสุริโยทัยสิ้นพระชนม์
ไปแล้ว จึงเหลือแต่คำสรรเสริญไว้